

پیام مقام معظم رهبری به چهارمین اجلاس سراسری نماز (در شیراز)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

با فرا رسیدن موسم گردهمایی های سالیانه نماز، بار دیگر فضای فرهنگی کشور با نام و یاد همگانی این فریضه عظاما، معطر و منور گردیده است. همان طور که مژده قیام نماز، پیامبر عظیم الشان (ص) را چنان که در حدیث آمده است، به وجد می آورد و به بلال، مژده رسان همیشگی نماز، می فرمود: «**ارحنا یا بلال!**» یعنی «ای بلال! دلم را با اذان که مژده نماز است، راحت بخش!» همان طور هم بزرگداشت نماز و گستردن و بلند کردن نام آن، دل بندگان خدا را وجد و نشاط می بخشد و ابرهای تیره ملال و اضطراب را از آفاق آن، پراکنده می سازد، و این برخاسته از ویژگی خود نماز است که مایه آرامش دل ها و برطرف کننده نگرانی ها و دغدغه های روحی در نماز گزار است.

باری، اینک دو سه سالی است که به همت مردان صاحب همتی، ایران اسلامی به سوی حق گزاری نماز پیش می رود. اگرچه ایرانیان مؤمن، هرگز به نماز پشت نکرده و این نعمت بزرگ خدا را ناسپاسی ننموده اند، لیکن حق نماز نیز غالباً چنان که باید، گزارده نشده است و اکنون این امید کم کم در دل پدید می آید که در آینده ای نزدیک به خواست خدا نماز به درستی حق گزاری شود.

پدیده های زیبایی چون: اقامه نمازهای جماعت در سطح شهرها، در میدان ها و بوستان ها و ورزشگاه ها، ساختن تالارهای بزرگ و مناسب نماز در برخی و ساختن یا آماده کردن نمازخانه در برخی دیگر از جاها، گرد آمدن بیش از پیش مردم و به ویژه جوانان در بسیاری از مساجد، برپا داشتن نماز جماعت در ظهر عاشورا در میان مراسم عزاداری، نوشتن کتاب های بسیار در باب نماز و جز این ها، همه و همه برانگیزاننده های آن امید بزرگ است.

نشانه‌ها و شاخص‌هایی هست که هرگاه و هرجا دیده می‌شوند، می‌توان گفت: حق نماز، گزارده شده است. نخست همگانی شدن نماز است. ناسپاسی بزرگی است که، کسی در محیط اسلامی به سر برد و نماز را که برترین وظیفه هر مسلمان است، به جا نیاورد. چنین کسی نزد خدا و نزد بندگان خدا روسیاه و در حق خود، مقصر است، چرا که خویش را از برکات نماز محروم ساخته و درباره نماز کوتاهی کرده است. آن‌گاه که در جامعه اسلامی همگان، از پیر و جوان و نوجوان، و در هر موقعیت اجتماعی یا خانوادگی، و در همه شرایط زمانی و مکانی و جوی و در آسایش و در رنج و شادی و غم، نماز را چون پایه دین و بخشی از زندگی یک مسلمان، به جای آورند و به هیچ بهانه، عمداً آن را ترک نکردند، مهم‌ترین نشانه حق‌گزاری نماز آشکار شده است.

نشانه دیگر، نیکو به جای آوردن نماز است، یعنی با توجه به معنی و مفهوم کلمات نماز و همراه با خشوع و حضور و این روح نماز است که بدون آن، نماز کالبدی است بی‌جان، و اگرچه ساقط‌کننده اقل تکلیف، ولی نه برآورنده همه هدف‌ها و مقاصد تشریح، این یک، البته نیازمند آموزش و نیز تمرین است و اگر به کمک الهی، تأمین شود، عمق روحیه دینی و برکات فراوان ایمان و عمل را با خود تأمین خواهد کرد.

نشانه دیگر، آبادی مساجد و افزایش نمازهای جماعت است، و این به معنای بروز برکات نماز در سطح همکاری و همدلی اجتماعی است. بی‌شک این فریضه نیز با همه اتکایش به عامل درونی یعنی توجه و ذکر و حضور، همچون دیگر واجبات دینی، ناظر به همه عرصه زندگی انسان است و نه به بخشی از آن، یعنی زندگی فردی و شخصی هر کس و آن‌جا که پای فعالیت و نشاط دسته‌جمعی افراد جامعه به میان می‌آید، نماز همچون گرم‌ترین و پرشورترین عبادت دسته‌جمعی، نقش بزرگی را بر عهده می‌گیرد. مظهر این خصوصیت، همین نمازهای جماعت پنج‌گانه و نماز جمعه و نمازهای عید است.

نشانه دیگر، مطرح شدن نماز در عرصه مطالعات و تحقیقات علمی است. همان‌طور که بحث فقهی درباره نماز و مقدمات آن، طولانی‌ترین مباحث فقه در حوزه‌های علمیه را تشکیل می‌دهد، بحث کلامی و عرفانی و اجتماعی نماز نیز باید سلسله مهمی از مباحث دینی مطرح در سطح جامعه را پدید آورد. آگاهان دینی و محققان و نویسندگان در این باره مقالات و تحقیقات و کتاب‌هایی فراهم کنند و بحث نماز به‌طور مکرر در همه جایگاه‌های تبلیغ دین، با زبان‌ها و شیوه‌ها و از زاویه‌های گوناگون مطرح گردد. در کتاب‌های درسی دوره‌های مختلف، به تناسب فصل، فشرده یا گسترده ولی به هر حال، عمیق و متینی درباره نماز گنجانیده شود. در صدا و سیما، نماز همچون موضوعی که باید به همه آموخت، تلقی گردد و در برنامه‌ای جداگانه یا در دل برنامه‌های گوناگون، از آن سخن رود و اعماق و رازها و درس‌های آن برای همه مردم بیان گردد. در سخنرانی‌های دینی در مساجد و غیره، بارها و بارها معارف نماز نیز همچون مسائل آن بازگو شود.

نشانه دیگر آن است که در همه جای ها و ساختمان های عمومی و دولتی، نمازخانه ای در خور دیده شود و نمازگزاردن در همه جا برای همه، کاری در دسترس به شمار آید.

نشانه دیگر آن است که بزرگان جامعه و کسانی که چشم ها به آن ها دوخته شده و انگشت ها آن ها را نشانه کرده است، در مراکز همگانی نماز دیده شوند و نمازخانه های مراکز عمومی، ویژه آدم های بی کار یا فرودست شمرده نشود.

و نشانه های دیگری که با تدبّر می توان بدان ها دست یافت.

هر گاه این نشانه ها، همه در جامعه ای پدید آید، به حق باید گفت که حق نماز در آن جامعه ادا شده است و هر چه این نشانه ها بیشتر باشد گرایش به حق گذاری نماز بیشتر است.

این جانب با دعا برای دست اندرکاران این حرکت الهی و به ویژه برای جناب حجت الاسلام آقای قرائتی که تلاش عظیمی را وقف این کار کرده اند، و تشکر از کسانی که به این دعوت حق پاسخ مثبت گفته اند و به ویژه از عزاداران عاشورای حسینی امسال که در روز عاشورا جلوه باشکوهی از نمازگذاری را نشان دادند، از خداوند متعال خواهانم که کشور ما و مردم ما را در این فریضه بزرگ نیز مانند بسی کارهای مهم دیگر، الگو و نمونه برتر سازد و ادعیه زاکیه حضرت بقیه الله الاعظم - ارواحنا فداه و عجل الله فرجه - را شامل حال ملت و کشور فرماید.

و السلام علیکم و رحمہ اللہ و برکاتہ

سید علی خامنه ای

دهم شهریور 1373